

1454**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OBRONY NARODOWEJ,
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹⁾ ORAZ MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 11 października 2007 r.

w sprawie warunków poruszania się po drogach pojazdów specjalnych, pojazdów używanych do celów specjalnych oraz pojazdów używanych w związku z przewozem pojazdów specjalnych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Policji, Straży Granicznej oraz pojazdów straży pożarnej biorących udział w akcjach ratowniczych, a także warunków przewozu osób pojazdami Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Policji, Straży Granicznej, Służby Więziennej oraz straży pożarnej

Na podstawie art. 64 ust. 7 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. — Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1**Przepisy ogólne**

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) warunki poruszania się po drogach pojazdów specjalnych, pojazdów używanych do celów specjalnych oraz pojazdów używanych w związku z przewozem pojazdów specjalnych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Policji, Straży Granicznej oraz pojazdów straży pożarnej biorących udział w akcjach ratowniczych, których naciski osi wraz z ładunkiem lub bez ładunku są większe od dopuszczalnych, przewidzianych dla danej drogi w przepisach o drogach publicznych, albo których wymiary lub masa wraz z ładunkiem lub bez niego są większe od dopuszczalnych, przewidzianych w przepisach ustawy;
- 2) warunki przewozu osób pojazdami Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Policji, Straży Granicznej, Służby Więziennej oraz straży pożarnej.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) ustawa — ustawę z dnia 20 czerwca 1997 r. — Prawo o ruchu drogowym;
- 2) pojazd specjalny nienormatywny — pojazd lub zespół pojazdów specjalnych, używanych do celów

specjalnych oraz używanych w związku z przewozem pojazdów specjalnych, których masa, naciski osi lub wymiary wraz z ładunkiem lub bez ładunku są większe od dopuszczalnych, przewidzianych dla danej drogi w przepisach określających warunki techniczne pojazdów oraz określonych w art. 61 ust. 6, 8 i 10 ustawy;

3) Siły Zbrojne — Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej;

4) organizator transportu — komórkę lub jednostkę organizacyjną Sił Zbrojnych, Policji, Straży Granicznej oraz straży pożarnej przygotowującą i realizującą przejazd pojazdu lub kolumny pojazdów.

Rozdział 2**Przejazd pojazdów po drogach publicznych**

§ 3. Ruch pojazdów specjalnych nienormatywnych odbywa się po zgłoszeniu przejazdu przez organizatora transportu:

- 1) w Siłach Zbrojnych — właściwej terytorialnie wojskowej komendzie transportu;
- 2) w Policji — komendantom wojewódzkim Policji właściwym ze względu na trasę przejazdu;
- 3) w Straży Granicznej — kierownikom komórek organizacyjnych do spraw transportu właściwym ze względu na trasę przejazdu.

§ 4. 1. Termin, trasę i warunki przejazdu określa:

- 1) w Siłach Zbrojnych:
 - a) Szef Szefostwa Transportu i Ruchu Wojsk — Centrum Koordynacji Ruchu Wojsk w przypadku przejazdów między okręgami wojskowymi i przejazdów międzynarodowych,
 - b) szefowie oddziałów transportu i ruchu wojsk dowództw okręgów wojskowych, w przypadku przejazdów na obszarze okręgu wojskowego,

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej — sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. Nr 131, poz. 919 oraz z 2007 r. Nr 38, poz. 245).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 109, poz. 925, Nr 175, poz. 1462, Nr 179, poz. 1486 i Nr 180, poz. 1494 i 1497, z 2006 r. Nr 17, poz. 141, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 190, poz. 1400, Nr 191, poz. 1410 i Nr 235, poz. 1701 oraz z 2007 r. Nr 52, poz. 343, Nr 57, poz. 381, Nr 99, poz. 661, Nr 123, poz. 845 i Nr 176, poz. 1238.

- c) komendanci wojskowych komend transportu, w przypadku przejazdów na obszarze odpowiedzialności dla pojazdów niewymagających pilotowania;
- 2) w Policji — kierownik komórki organizacyjnej do spraw transportu komendy wojewódzkiej Policji właściwej ze względu na miejsce rozpoczęcia przejazdu;
- 3) w Straży Granicznej — kierownik komórki organizacyjnej do spraw transportu właściwej ze względu na miejsce rozpoczęcia przejazdu.

2. Kierownik jednostki (komórki) organizacyjnej, o której mowa w ust. 1, wstrzymuje wykonanie przejazdu w przypadku, kiedy spowodowałby on istotne utrudnienie w ruchu drogowym lub zagrożenie jego bezpieczeństwa.

§ 5. 1. Pojazd, który przekracza co najmniej jedną z następujących wielkości:

- 1) długość pojazdu — 23 m,
- 2) szerokość pojazdu — 3,20 m,
- 3) wysokość pojazdu — 4,50 m

— powinien być pilotowany przez jeden pojazd.

2. Pojazd, który przekracza co najmniej jedną z następujących wielkości:

- 1) długość pojazdu — 28 m,
- 2) szerokość pojazdu — 3,60 m,
- 3) wysokość pojazdu — 4,70 m

— powinien być pilotowany przez dwa pojazdy poruszające się z przodu i z tyłu pojazdu.

3. Kolumna pojazdów specjalnych nienormatywnych licząca sześć i więcej pojazdów podlega pilotowaniu przez dwa pojazdy poruszające się z przodu i z tyłu kolumny.

4. Pilotowaniu podlega również:

- 1) pojazd gąsienicowy, z wyjątkiem pojazdów na gąsienicach gumowych;
- 2) pojazd wyposażony tylko w jedno światło drogowe lub mijania, w światło obrysowe lub odblaskowe, niebędący pojazdem jednośladowym, poruszający się w warunkach niedostatecznej widoczności.

§ 6. W okresie stanu wyjątkowego, stanu klęski żywiołowej, a także w czasie prowadzenia akcji ratowniczej lub akcji związanej z przywracaniem bezpieczeń-

stwa i porządku publicznego przepisów § 3—5 nie stosuje się.

§ 7. Pilotowanie pojazdów, o których mowa w § 5, wykonują:

- 1) Żandarmeria Wojskowa;
- 2) pododdziały regulacji ruchu Sił Zbrojnych;
- 3) jednostki organizacyjne Policji i Straży Granicznej, do których należą pilotowane pojazdy.

§ 8. 1. O potrzebie pilotowania przez Żandarmerię Wojskową jednostka (komórka) organizacyjna, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, zawiadamia:

- 1) komendanta oddziału Żandarmerii Wojskowej, właściwego ze względu na miejsce rozpoczęcia pilotowania, gdy trasa przejazdu przebiega tylko przez obszar jego właściwości,
- 2) Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej, gdy trasa przejazdu przebiega przez obszary właściwości co najmniej dwóch oddziałów Żandarmerii Wojskowej

— w terminie nie krótszym niż siedem dni przed planowanym rozpoczęciem przejazdu.

2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, powinno mieć formę pisemną i zawierać w szczególności:

- 1) nazwę, adres, numer telefonu i faksu jednostki organizacyjnej, do której należą pojazdy, które będą pilotowane;
- 2) liczbę pojazdów;
- 3) numery rejestracyjne pojazdów;
- 4) rodzaj przewożonych ładunków;
- 5) gabaryty pojazdów nienormatywnych;
- 6) harmonogram przejazdu, zawierający w szczególności:
 - a) miejsca, adresy, daty i godziny rozpoczęcia i zakończenia pilotowania,
 - b) numery dróg oraz nazwy ulic w miastach, po których będzie odbywał się przejazd,
 - c) godziny przejazdu przez miasta większe niż mające pięćdziesiąt tysięcy mieszkańców i przez granice województw,
 - d) miejsca i czas planowanych postojów.

§ 9. Pojazdem pilotującym powinien być oznakowany pojazd samochodowy:

- 1) Żandarmerii Wojskowej lub pododdziału regulacji ruchu Sił Zbrojnych;
- 2) Policji lub Straży Granicznej.

§ 10. 1. Pilotowanie jako zespół czynności wykonywanych na drodze ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa ruchu podczas trwania przejazdu pojazdu lub kolumny pojazdów.

2. Pilot jest osobą upoważnioną do wydawania poleceń i sygnałów innym uczestnikom ruchu drogowego, bezpośrednio odpowiedzialną za zapewnienie bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz minimalizację utrudnień w ruchu drogowym w czasie przejazdu pojazdu.

3. Zadania, o których mowa w ust. 1, pilot realizuje w szczególności przez:

- 1) właściwą organizację przejazdu;
- 2) bezpośredni nadzór nad pojazdami w czasie ich przejazdu i postoju;
- 3) kierowanie ruchem drogowym według zasad określonych w odrębnych przepisach.

§ 11. W sytuacji, kiedy zaistnieje nieprzewidziane, istotne utrudnienie w ruchu drogowym lub zagrożenie jego bezpieczeństwa, pilotowanie pojazdów należy przerwać. Decyzję o przerwaniu i wznowieniu pilotowania pojazdów podejmuje pilot.

§ 12. Postój pojazdów specjalnych nienormatywnych odbywa się poza jezdnią i poboczem drogi oraz poza terenem zabudowanym (z wyjątkiem kompleksów wojskowych, policyjnych i Straży Granicznej).

Rozdział 3

Przewóz osób

§ 13. Przewóz osób odbywa się przeznaczonymi lub przystosowanymi do tego celu pojazdami Sił Zbrojnych, Policji, Straży Granicznej, Służby Więziennej oraz straży pożarnej.

§ 14. Liczba osób przewożonych w pojazdach, o których mowa w § 13, powinna odpowiadać liczbie miejsc lub stanowisk w tych pojazdach, a ich łączna waga nie może przekraczać dopuszczalnej ładowności pojazdu.

§ 15. 1. Przewóz osób może odbywać się także samochodami ciężarowymi, zgodnie z warunkami określonymi w ust. 2.

2. Samochodem ciężarowym można przewozić osoby siedzące na skrzyni ładunkowej, której burty są zamknięte i zabezpieczone przed samoczynnym otwarciem, pod warunkiem że:

1) osoby nie zajmują miejsca między ładunkiem a kabiną kierowcy;

2) łączna waga przewożonych osób nie przekracza dopuszczalnej ładowności pojazdu;

3) pojazd nie przekracza prędkości 50 km/h.

3. Dopuszcza się przewóz do pięciu osób tylko w pierwszej przyczepie, pod warunkiem że:

1) osoby nie zajmują miejsca między ładunkiem a przednią ścianą przyczepy;

2) osoby siedzą na podłodze, której burty są zamknięte i zabezpieczone przed samoczynnym otwarciem;

3) zespół pojazdów nie przekracza prędkości 20 km/h.

§ 16. Zabrania się przewożenia osób łącznie z towarami niebezpiecznymi lub innym ładunkiem, który z uwagi na swoje właściwości lub budowę może zagrozić bezpieczeństwu tych osób.

§ 17. 1. W pojeździe specjalnym lub używanym do celów specjalnych mogą być przewożone osoby na miejscach do siedzenia lub stania przewidzianych konstrukcją pojazdu.

2. Przy przewozie osób pojazdem, o którym mowa w ust. 1, bez względu na jego przeznaczenie lub rodzaj wykonywanego zadania nie można przekraczać dopuszczalnej ładowności pojazdu.

Rozdział 4

Przepisy końcowe

§ 18. Traci moc rozporządzenie Ministrów Obrony Narodowej, Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Sprawiedliwości z dnia 25 października 2002 r. w sprawie warunków poruszania się po drogach pojazdów specjalnych, pojazdów używanych do celów specjalnych oraz pojazdów używanych w związku z przewozem pojazdów specjalnych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Policji, Straży Granicznej oraz pojazdów straży pożarnej biorących udział w akcjach ratowniczych, a także warunków przewozu osób pojazdami Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Policji, Straży Granicznej, Służby Więziennej oraz straży pożarnej (Dz. U. Nr 193, poz. 1619).

§ 19. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Obrony Narodowej: *A. Szczygło*

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji:

W. Stasiak

Minister Sprawiedliwości: *Z. Ziobro*